

CEK KERUAK YARADICILIĞINA BUDDİZMİN TƏSİRİ

Gülınar Rzayeva

Azərbaycan Universiteti, Bakı, Azərbaycan

e-mail: gsadiqova14@gmail.com

Xülasə. Məqalədə Cek Keruakın yaradıcılığında buddizmin təzahür xüsusiyyətlərindən bəhs edilir. Burada həmçinin həyat, kainat və tanrı haqqında mütəmadi axtarış, şərq fəlsəfəsi, xüsusilə Zen buddizminin Keruak əsərlərindəki təsiri əks olunmuşdur. Keruak buddizm motivlərini və cazı, amerikan poeziyası və şərqə aid üslubu ilk dəfə öz yaradıcılığında mükəmməl şəkildə ümumiləşdirmişdir. Qeyd olunan məsələlərlə yanaşı onun avtobiografik elementlər olan bir sıra əsərləri də təhlil edilmişdir.

Açar sözlər: Cek Keruak, kontrkultura, zen buddizmi, caz.

THE INFLUENCE OF BUDDHISM TO J. KERUAC'S OEUVRE

Gulnar Rzayeva

Azerbaijan University, Baku, Azerbaijan

Abstract. The article deals with the features of buddhism manifestations in the J. Kerouac's oeuvre. Regular search of life, universe and God, Eastern philosophy, in particular the influence of Zen Buddhism in Kerouac's works were reflected here. J. Kerouac for the first time in his oeuvre perfectly generalized the methods of Buddhism and jazz, American poetry and oriental style. In addition some of his works with autobiographical elements were also analyzed.

Keywords: Jack Kerouac, counterculture, zen buddhism, jazz.

ВЛИЯНИЕ БУДДИЗМА НА ТВОРЧЕСТВО ДЖ. КЕРУАКА

Гюльнар Рзаева

Университет Азербайджан, Баку, Азербайджан

Резюме. В статье рассматриваются особенности проявления буддизма в творчестве Дж. Керуака. Здесь отражены регулярный поиск жизни, вселенной и Бога, восточная философия, в частности влияние дзен-буддизма в произведениях Керуака. Дж. Керуак впервые в своем творчестве обобщил методы буддизма и джаза, американскую поэзию и восточный стиль. Некоторые из его работ с автобиографическими элементами были также проанализированы и изучены.

Ключевые слова: Джек Керуак, контркультура, дзен-буддизм, джаз.

Müxtəlif dünya duyumuna malik olan din və fəlsəfə qismində təyin olunan buddizmin hədəfi, həyatdakı ağrı, iztirab və təminsizliyin qaynaqlarını açıqlamaq və bunları aradan qaldırmanın yollarını göstərməkdir. Buddizmdə təlimlərin əsas istiqamətini meditasiya kimi öz düşüncəsinə qapılma, təcrid olunma üsulları, reinkarnasiya kimi doğum-ölüm dövrünün təkrarı və ya qarışıq deyilən səbəb-nəticə zənciri kimi anlayışların meydana gəlməsini müəyyənləşdirir.

Sadə dildə danışmağa söykənən Yunan poeziyasından fərqli olaraq, buddizm sutraları misra və dilin həddindən artıq bər-bəzəkli və mürəkkəb struktura, anlaşıqlığa və parodaksal şəkildə qısa, lakonik ifadə olunan düşüncəyə malik olmasını xüsusilə ön plana çıxarırdı.

Məhz buna görə də Keruak şeirlərində fəlsəfəyə, dəruni düşüncəyə, şüurlu dərk etməyə önəm verirdi. Mükəmməliyə nail olmaq əvəzinə, Keruak ondakı əsl zəruri fikri

tutmaq məqsədini güdürdü. Allen Ginzberq öz xatirələrində qeyd edirdi ki, "... Keruak spontan düşüncəni, idrakı həmçinin yapon, çin və tibet poeziyasından əxz etmişdir. Onlar düşüncənin müdriklik üçün bələdçi olduğu kalliqrafiya, hayku, Tao, Tibet düşüncə formaları, Zen və Tibet Buddizminin bütöv tədris praktikası ilə əlaqədar Keruakın 'İlk düşüncə, ən yaxşı düşüncədir' estetikasını qəbul etmirdilər. Nizam-intizam dəfələrlə nəzərdən keçirilən varaqda deyil, ilk öncə düşüncədir" [1, s.502-503].

Keruakın ən məşhur əsəri sayılan "Yolda" romanı həyat, kainat və Tanrı haqqında bitməz-tükənməz, mütəmadi axtarışı, götür-qoyu, dərin düşüncəni aydın surətdə əks etdirirdi. Bundan başqa şərq fəlsəfəsi Keruakda maraq oyadır, xüsusilə Zen Buddizmi onun həyatında böyük əhəmiyyət kəsb edir. Allen Qinzberqin xatırladığı kimi "Keruak Buddizm və Şekspir barəsində dərin biliklərə malik idi. Xüsusilə sonrakı illərdə Keruak Şekspiri daha çox oxuyardı" [1, s. 370]. Keruak "Meksiko şəhərinə aid bluz" kitabında son şeir parçasını Çarli Parkerə və onun ölümünə həsr edir. Bundan əlavə o, Parkeri sitayiş etdiyi Budda ilə müqayisə edir:

Charlie Parker Looked like Buddha
Charlie Parker, who recently died
Laughing at a juggler on TV, after weeks of strain and sickness,
was called the Perfect Musician. [2, s. 34]

Tərcüməsi:

Çarli Parker Buddaya bənzəyirdi
Çarli Parker bu yaxınlarda dünyasını dəyişdi
Efirdəki jonqlyora gülən Çarli Parker
Həftələrdir yorğun və xəstə olduğundan sonra
Onu Mükəmməl Musiqiçi adlandırıdılar.

(G.R)

Bu son şeirin misraları şeirlər toplusundakı Buddizm motivlərini və cazı mükəmməl surətdə ümumiləşdirir. Bu misralarda deyilir:

All is Well.	Hər şey yaxşıdır
This was what Charlie Parker	Çarli Parker ifa edərkən
Said when he played, All is Well.	Deyərdi bu sözləri
[2, s. 170]	Hər şey yaxşıdır. (G.R)

1955-ci ildə Keruak şərq ədəbiyyatının təsiri barədə Allen Qinzberqə yazırdı: "– How many times do I have to tell you that it's a Buddhist, an eastern future ahead – Greeks and poem styles are child's play. Study Sanskrit and start translating big Sutras never before translated and write poetry with Buddhist base... better than that, even greater and deeper than Buddhism is Primitive Africa where old men when it's time to die sit down and think themselves out to death, Pari Nirvana, they call it facing the wall –" [3, s. 306] "Mən sizə neçə dəfə deməliyəm ki, Buddizm – şərq gələcəyi öndədir, yunanlar və onların şeir üslubları uşaq oyuncağıdır... sanskrit dilini öyrən və indiyə qədər tərcümə olunmamış sanskrit

ədəbiyyatının qaydalar toplusu olan böyük Sutranı tərcümə etməyə başla və buddizm əsasında poeziya yarat... Buddizmdən daha yaxşısı, hətta daha dəruni və əzəmətli İbtidai Afrikadır. Orada ölüm yaxınlaşanda qoca oturub ölüm barəsində ətraflı düşündür. Onlar bunu Pari nirvana, yəni 'divarla üzləşmək' adlandırırlar" (G.R).

Yunan ədəbiyyatını nümunəvi ədəbiyyat kimi seçən və yazdıqları əsərlərdə əsasən yunan ifadələri, motivləri və obrazlardan istifadə edən modernist şairlər Ezra Paund, britaniyalı romantik şair və rəssam Uilyam Bleyk kimi sələflərindən fərqli olaraq, Keruak ilk dəfə amerikan poeziyasında şərqə aid ədəbi üslubun imkanlarından bəhrələnməyə çalışır. O, qədim buddizm sutralarını ətraflı şəkildə öyrənir.

Keruak həyatı boyu katolik məzhəbinə qulluq etməsinə baxmayaraq, şərq fəlsəfəsi, xüsusilə Amerikada populyarlıq qazanmış Zen Buddizmi onu valeh etmişdi. Zen Buddizmi 6-cı əsrdə Yaponiya və Çində qəbul edilən hind Buddizmidir və onun əsas fəlsəfəsi "... ağla nəzarət, onun bitərəf rasionallığı, şən əməksevərliyi, mənfəət üçün deyil, xidmət üçün onun bütün heyvanlara olan səmimi sevgisi, arzusunun onun bütün təzahürlərində cilovlanması, ehtirasın müdrikliyə və mehribanlığa tabeliyi, onun həyatda praktikliyi və səmərəliliyi, karma və reinkarnasiyanı təmkinlə qəbul etməsi və onun əsl fərəhli Nirvana rahatlığı idi" [4, s.8-9].

Keruak 1950-ci illərdə materialist Amerika şəraitində varlı və kasıb arasındakı böyük fərqlər ilə bu fəlsəfəni tətbiq etdi. "... 1954-ci ilin mart ayında Cek San Fransiskoda Mişn küçəsindəki otelinə qayıdır. Orada "*San Francisco Bluzu*" əsərini yazır. Bu əsər küçə həyatı və əyyaşlar haqqında bədbin şeirlər silsiləsindən ibarət idi. Cekin nəşr edilmiş bu əsərinə buddist ifadə və ideyaların tərənnüm edildiyi bəzi misralara da rast gəlmək mümkündür" [5, s.47].

Keruak şərhləri ilə birlikdə ən vacib buddist sutralarını ehtiva edən Buddizm Bibliyasını oxumuş olsa da, o, Buddizm mütəxəssisi deyildi və heç vaxt müəyyən təlimlərdən keçməmişdi. Onun poeziyasında tətbiq edilən buddizm intuitiv və kortəbiidir. Onda həqiqətən buddizmə məxsus hər kəsin bərabərliyi əqidəsi var idi. Bir mənada sanki o öz buddizmini yaratmışdı. Məncə intuisiyalar yerində idi. O bunun haqqında çox məlumatlı deyildi və çox təlim keçməmişdi.

O, məktublarında sutralardan ilham aldığını yazır. O, yoqanın səkkiz şöbəsindən biri olan Dhyananı yaxud meditasiyanı müzakirə edir. "... let alone Dhyana, and that any man who does not, as you, practice Dhyana, is simply wandering in the dark. The mind has its own intrinsic brightness but it's only revealable when you stop thinking and let the body melt away... Read, as I am doing, the Diamond Sutra every day..." [3, s. 308] "... Dhyananı bir kənara qoy; sən kimi Dhyananı tətbiq etməyən kəslər sadəcə qaranlıqda sərgərdan gəzirlər. Əqlin öz daxili zəkası var, ancaq o, yalnız sən düşünməyi saxlayıb, bədənin əriyib yoxa çıxmasına imkan verəndə ortaya çıxır... Mənim kimi hər gün Diamond Sutranı oxu ..." (G.R)

"Meditasiyanı necə etməli" əsərində Keruak yenidən meditasiya prosesini qələmə alır. O burada meditasiya vəziyyətini narkotikdən istifadə ilə müqayisə edir. "... heroin və ya

morfin kimi ani ekstaz” [4, s. 430] Və yenidən beynin mükəmməl vəziyyəti “boş, sakit, bişüür” [4, s. 430] və insanı Buddizmdəki meditasiyanın məqsədinin gerçəkləşməsinə doğru aparır:

With joy you realize for the first time
Thinking's just like not thinking –
So I don't have to think any more [2, s. 430]

Tərcüməsi:

İlk dəfə nəşə içində anlayırsan,
düşünmək düşünməmək kimidir.
Ona görə də artıq düşünməyə lüzum yoxdur. (G.R)

Keruak cəmiyyətdə mövcud problemlərin həllini buddizmdə görürdü. Onun “Boveri Bluz” adlı şeiri mürəkkəb məzmunu ilə diqqəti cəlb edir; bu şeir onun dini etiqadını həmin dövrdə Nyu Yorkda gördüyü reallıq ilə birləşdirir. İlk misralarda Keruak öncəgörlük edir və göstərir ki, onun dərin düşüncəliliyi bədbəxtliyin qaranlıq surəti ilə parıldayan işıqın təsirindən başqa bir şey deyildir.

Keruak dünyanın “ciddi dərk” və “necə yaşamalı” məsələsində maraqlıdır. O, bu narahatlığını öz gündəliyində ifadə edir: “Is this the way the world is going to end? In in difference? Where are the serious, consequential, undeniable true fires? Where are the old prophets and scribes of the Scriptures? Where is the Lamb? Where are the little ones? What has happened to parable? – to the Word? – even to mere tales and seriousness?” [21, s. 205] “Dünya bu yol vasitəsiləmi sona çatacaq? Etinasızlıq vasitəsiləmi? Haradadır ciddi, əhəmiyyətli, təkzibedilməz, əsl güclü hisslər? Haradadır İncilin o vaxtkı peyğəmbərləri və yazarları? Haradadır İsa Məsih? Haradadır balacalar? Nə olub əxlaqi hekayələrə, nə olub dünyaya, hətta kiçik nağıllara və ciddiliyə?” (G.R) Keruak natiqlərin – Xristian İncilin vəhyini olduğu kimi yayan peyğəmbərlərin yoxluğunu hiss edir. “Matəm” (“Lamentations”) əsərində Keruak etinasızlıq təhlükəsi ilə mübarizə aparmaq əzmində olan natiqlik sənətinin yoxluğu haqqında ümitsizliyini ifadə edir. Bu biganəliyə görə Keruak “sosial elmləri” günahlandırır.

İnsanların laqeydlik fikrini Keruak “Yolda” əsərində dilə gətirir. Burada o, “sosial alimlərin” bilavasitə insan fəaliyyətindən – kütləvi mədəniyyətdən, bu durumda kinoda kənar durmasını tənqid edir. Keruak hər kəsin daha mücərrəd, hardasa qərəzsiz, ‘insanlar nəyi etməli, nəyi etməməli’ kimi ümumi suallardan daha çox filmləri xoşlamaqlarının arxasındakı səbəbləri öyrənməkdə həqiqəti üzə çıxarmağın mümkünlüyünü göstərir.

İnsan fəaliyyətində laqeydlik Keruakın gündəliyindəki yazılarda əsas məramı çevrilir. Onun dünyada biganəlik və darıxdırıcılıq barədə narahatlığı onun bütün varlığına hakim kəsilir. Dindar katolik, uzun illər boyu buddizmi öyrənən Keruak burada şeytanın varlığını müzakirə obyektinə çevirmir. Əksinə o, müasir auditoriyanı onun dövrünə aid belə bir anlayışı necə qəbul edəcəyini və ona inanacağına şübhəsini ifadə edir. Dünya hətta belə bir inamın mümkünlüyünü belə qəbul etmək üçün olduqca darıxdırıcıdır və bu durum onu məyus

edir. Keruakın bu düşüncəsini belə xarakterizə etmək olar ki, bütün mühüm simvolik gücü təmsil edən şeytanın belə darıxdırıcı, biganə müasir kütlənin diqqətini çəkməməsi şübhə doğurur.

Keruakın fikrincə dünyanın özü müasir dövrdə parçalanmışdır, fraqmentar səciyyə daşıyır və buna görə də onun həqiqətini yalnız bu fraqmentarlığının və təfərrüatlarının təcəssümü yolu ilə göstərir.

Onun düşündüyü biganəliyin arxasında güclü hisslər yoxdur. Səbəb, faktlar və elmi həqiqət “fəhm”in yerini tutub. Bu göstərir ki, Keruak dövrünün elmi üslubunun insan dəyərlərini ifadə etmək iqtidarında olmadığını görürdü və etinasızlığın ünsürlərinə bədii fikirlə alternativ yaratmaq istəyirdi. Buradan aydın görünür ki, Keruak üçün laqeydlik fəhmin əksidir və qəbul edilmiş faktlar, elmi həqiqət və səbəbləri aşan perspektiv olmadan fəhmi əldə etmək olmaz. Keruak unutmazlığın əleyhinə irəli sürmək istədiyi “fəhm” anlayışını anlamayanlara daha aydın şəkildə mühakimə üçün əsas götürür. Keruak bu hissənin sonunda sözünə davam edir: “Ona görə də mən indi nəticə etibarilə bir psixopatam.” Bu sitatdan belə nəticəyə gəlmək olar ki, Keruakın ən böyük qorxusu başqalarıyla unutmazlıq zəminində münasibət qurmaqla bağlıdır. Bura hətta romantik münasibətlərimiz də daxildir.

Keruak dövrü üçün səciyyəvi mühakimə normalarının fəsadlarını dərk etdiyindən onlarla əlaqəsini tamamilə kəsməyə cəhd edir. O, bunu etməklə öz zaman və məkanı ilə uyuşmayan üsullarla özünü təqdim edir və onun düşüncəsinə təsir edən bəzi oxuduğu əsərlərə istinad etməyə başlayır.

Keruaka görə əbədiyyət ilə əlaqə sağlam insan düşüncəsinin normal halıdır, çünki o, insana kainat ilə əlaqəsini qorumağa kömək edir. Bu əlaqə olmadan, bütövün axınına münəcər olmadan, insan özünü bu dünyada laməkan kimi hiss edərdi. Bu əlaqəni müntəzəm şəkildə qoruyub saxlamağın həlli isə bu olardı: “When I say I want to burn and I want to feel and I want to bridge from this life to the others, that is what I meant: -- to go to the other world, or that is, keep in contact with it till I get there. . . my happiness depends on the recognition of the other world while I am in this one, or I cannot stand this one.” [21, s. 211] “Mən deyəndə ki, yanmaq istəyirəm, hiss etmək istəyirəm və bu həyatdan digərlərinə körpü qurmaq istəyirəm, mən bunu nəzərdə tuturam: digər dünyaya getmək yaxud ora gedənə qədər əlaqəni qoruyub saxlamalıyam ... mənim xoşbəxtliyim bu dünyada olarkən digər dünyanı dərk etməkdən asılıdır, yoxsa bu dünya dözülməz olar.” (G.R)

Bununla Keruak iyirminci əsrin bəlkə də ən böyük problemlərindən birinə toxunur: “The possibility of communication is the twentieth century’s version of the mystery of faith” [3, s.251]. “Ünsiyyətin mümkünlüyü etiqadın sirrinin iyirminci əsr versiyasıdır.” (G.R) Keruak problemin uğurlu həlli yolunu bu ikisini birləşdirməkdə görür: Ünsiyyət biganəliyə rəğmən həyatın dəyərini qorumaq üçün vacibdir, çünki o insanı kainatdakı hər hansı bir məkandan təcrid edir. Keruak anlayır ki, insanlar maraq göstərsələr və laqeydliyin

təhlükəsindən uzaq qaçsalar, varlığın sirri aşkara çıxacaq. Bu isə onların bilmək istəməsi və qələmə alması ilə mümkündür.

Keruakın bütün romanlarında avtobioqrafik elementləri açıq-aşkar görmək mümkündür. Məsələn, “Qəsəbə və şəhər” (“The Town and the City”) əsəri Keruakın uşaqlıq və yeniyetməlik dövrü ilə bizi tanış edir, “Dharma avaraları” (“Dharma Bums”) Amerikada buddizmin təşəkkülünü və spesifik xüsusiyyətlərini təsvir edir, “Meqi Kessedı” Keruakın orta məktəbdəki sevgilisi haqqındadır. “Böyük Sur” (“Big Sur”) Keruakın vaxtını keçirdiyi həqiqi kotecdir.

Keruak iki həyat müstəvisində yaşayırdı – bunlardan birincisi dostları, əyləncə, macəra və səyahət üçün, ikincisi isə öz ailəsi üçün nəzərdə tutulmuşdu. O vaxtının bir hissəsini müxtəlif narkotik maddələrdən – benzedrin, morfin, marixuana, spirtli içkilərdən – istifadə edən Kolumbiya dəstəsi ilə keçirdi, digər hissəsində isə valideynlərinin fəhlə sinfinə aid ev-çiyində normal birgə yaşayış prinsiplərinə söykənən həyat yaşayırdı.

“Həyatının böyük hissəsində Keruak nə siyasətə qoşulmaq, nə də onun əleyhinə çıxış etmək istəməmişdi. Bu onun dünya həyatına dair məsələlərdən çox mənəvi dəyərlərə və maarifləndirici fərdi inkişafa üstünlük verən buddist əqidəsinə zidd idi. Onun əsərlərində əks olunan başlıca ideya fərdiyyətçilik və azadlıq idi və o, insanların beyninə yeridilən kommunist ideyaları əleyhinə qətiyyətlə mübarizə aparırdı” [1, s.289].

Bədii-estetik fikir tarixi sübut edir ki, bir qayda olaraq yeni üslubun yaradıcıları, müasirləri və sonra gələn sənətkarlar nəslə tərəfindən çox vaxt səhv başa düşülür və yanlış qiymətləndirilir. Bu ziddiyyətli xarakterə malik Cek Keruakın yaradıcılığını dəyərləndirmək üçün də doğrudur. Onun üslubunda son dərəcə çox saylı “gözlənilməz”, ədəbi-bədii praktikada təsadüf olunmayan elementlər var idi ki, tənqidçilər buna necə yanaşacaqlarını bilmirdilər. Onun opponentlərindən biri şair və tənqidçi Kennet Reksrot idi. O, 1947-ci ildə yaranan avanqard yazıçılar qrupu olan San Fransisko Renessansının nümayəndəsi idi. Reksrot Keruakın poeziyasının gerçəkliyinə adekvat hesab etmirdi, çünki onun fikrincə Keruakın əsərləri əsl amerikan mədəniyyətinin dəyərlərinə yad olan qaradərililərin həyatı və caz musiqisi kimi fenomenləri ehtiva edirdi. Reksrot “Ahəngsiz və Ədəbsiz” (“Discordant and Cool”) adlı məqaləsində yazır: “Next he gave us his ideas about jazz and Negroes, two subjects about which he knew less than nothing; in fact he knew them in reverse. In this reader's opinion, his opinions about Negroes are shared only by members of the Ku Klux Klan. Jazz, he seems to believe, is throbbing drums and screaming horns, pandemonium in the jungle night over a pot of missionary fricassee” [1, s.47]. (“Sonra o, bizə caz və zəncilər haqqında fikirlərini söylədi. Bu onun bildiyi iki mövzu idi; əslində onları da tərsinə bilirdi. Oxucuya görə Keruakın zəncilər barəsində söylədiyi fikirlər yalnız Ku Klaks Klanın üzvləri arasında paylaşılır. Onun başa düşdüyü caz təbil və saksafon çalmaq, gecə vaxtı cəngəllikdə frikase qazanı üstündə xaosdur.” (G.R))

O həmçinin Keruakın əsərlərində buddizm haqqındakı fikirləri ilə razılaşmır, zərərli vərdişlərini və onun barəsində yazdıqlarını tənqid edir. “İndi bu şeirlər kitabında o eyni

nəticələri verən buddizmə və dopinqə qayıdır... Cənab Keruakın Buddası Bitnik məkanının qaranlıq tinində təhlükəli şəkildə qızaran və hiddətlə baxan və sadəcə olaraq huşunu itirmiş pozğun balaca qızları məftun edən ucuz buxur alışqanıdır” [1, s.47].

O, öz “Qata” (“Gatha”) poemasında səhv anlamadan söhbət açır:

And nobody knows	Və heç kim bilmir
what to do	neynəsin
with my woodshed	mənim
blues.	bluz təcrübəmlə.
Goodbye, Rexroth	Hələlik, Reksrot
until another time.	başqa bir vaxta qədər.

[2, s. 406]

(G.R)

Ancaq bu durumların əksəriyyətində həqiqət o idi ki, bu Keruakın yazdığı mövzular və onun ilham aldığı buddist mətnlər haqqında tənqidçilər heç nə bilmirdi. “Keruak buddizm haqqında geniş bilgiyə malik idi və ruhda mövcud olan buddizmin başlıca əhkamları barədə yazırdı, ancaq onu tənqid edənlərin əksəriyyəti bununla tanış deyildi. Belə ki, o Prajnaparamita Sutra, Almaz Sutra yaxud Lankavatara Sutradan sitat gətirəndə yəqin ki, bir çox tənqidçilər düşünürdü ki, Keruak yersiz sözlərdən istifadə edir, ancaq onlar onun çox qədim və məşhur mətnlərə istinad etdiklərini başa düşmürdülər” [1, s.274-275].

Amerikan ədəbi səhnəsindəki vəziyyət və onun bitnikləri dərk etmə yolu Qinzberqin aşağıdakı bəyanında ümumiləşdirilib: “... our work was out in public and was heavily attacked, particularly Kerouac’s, by a sort of literary establishment that were pleased with the status quo in America many of whom actually were unconsciously involved with the CIA through the Congress for Cultural Freedom, which published Encounter, a “front” and a magazine which was being funded by the CIA. Kerouac’s completely unofficial version of America was very displeasing to them and their immediate reaction was that it was some sort of cult of violence, exhibitionism rather than realizing it was a sincere heart-speech, a pacifist heart-speech really. So these attacks delayed the acceptance of both the mode of speech, that is the style of speech and the physiology, the rhythms of such a speech, as well as the general ideas and the intellectual background, which was Gnostic rather than rationalistic.” [1, s. 274-275] (“... bizim gördüyümüz işlər, xüsusilə Keruakın yazıları kütləvi hal aldı və Amerikadakı status kvodan məmnun qalan hansısa ədəbi qurum tərəfindən ağır hücumlara məruz qaldı. Bu qurum əslində Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin (CIA) maliyyələşdirdiyi “Toqquşma” jurnalını nəşr edən Mədəni Azadlıq Konqresi vasitəsilə fərqi nə varmadan MKİ-nin təsirinə düşüb. Keruakın təsvir etdiyi Amerikanın tamamilə qeyri-rəsmi versiyası onların xoşuna gəlmirdi və onlar bunun həqiqətən səmimi qəlbədən gələn nitq, pasifist səmimi çıxış olduğunu deyil, diqqəti özünə cəlb etmək məqsədi güdən zorakı qrup kimi qələmə verdilər. Bu səbəbdən bu hücumlar bu cür nitq üsulunu, belə bir nitqin ritmini, eləcə də rasionallıqdan daha çox qnostik hesab edilən ümumi ideyalar və intellektual zəminin qəbul edilməsini gecikdirdi” (G.R)).

Ədəbiyyat

1. Ginsberg A., (2002), Spontaneous Mind: Selected Interviews, 1958-1966. Edited by David Carter. New York: Perennial, 624 p.
2. Goddard D., (2007), A Buddhist Bible. New York: Cosimo, 284 p.
3. Kerouac J., (2012), Collected Poems. Edited by Marilène Phipps-Kettlewell. New York: The Library of America, 746 p.
4. Kerouac J., Ginsberg A., (2010), The Letters. Edited by Bill Morgan and David Stanford. New York: Penguin Books, 528 p.
5. Peters, John Durham. Speaking Into the Air: A History of the Idea of Communication. Chicago: University of Chicago Press, 1999.
6. <http://www.nytimes.com/books/97/09/07/home/kerouac-mexico.html>